

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 49/12
Λουξεμβούργο, 24 Απριλίου 2012

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-128/11
Axel W. Bierbach (σύνδικος πτωχεύσεως της UsedSoft GmbH) κατά Oracle
International Corp.

Ο γενικός εισαγγελέας Βοτ εκτιμά ότι οι δημιουργοί προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή μπορούν να αντιταχθούν στη μεταπώληση «μεταχειρισμένων» αδειών τους, οι οποίες καθιστούν δυνατή την εκ νέου μεταφόρτωση των προγραμμάτων αυτών από το Διαδίκτυο

Εντούτοις, φρονεί ότι δεν μπορούν να αντιταχθούν στη μεταπώληση του «μεταχειρισμένου» αντιγράφου που έχει μεταφορτώσει ο δικός τους πελάτης από το Διαδίκτυο, δεδομένου ότι έχει επέλθει «ανάλωση» του αποκλειστικού τους δικαιώματος διανομής ως προς το συγκεκριμένο αντίγραφο

Η Oracle αναπτύσσει και πωλεί, ιδίως μέσω μεταφορτώσεως από το Διαδίκτυο, λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών, συνάπτοντας με τους πελάτες της συμβάσεις παραχωρήσεως «άδειας», οι οποίες προβλέπουν ότι ο πελάτης αποκτά χρονικώς απεριόριστο και μη εκχωρήσιμο δικαίωμα χρήσεως, αποκλειστικώς προς εξυπηρέτηση της εσωτερικής λειτουργίας της επιχείρησής του.

Η UsedSoft είναι γερμανική επιχείρηση η οποία εμπορεύεται άδειες που έχει αγοράσει από πελάτες της Oracle. Οι πελάτες της UsedSoft, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη στην κατοχή τους το λογισμικό, το μεταφορτώνουν απευθείας από τον ιστότοπο της Oracle στο Διαδίκτυο, κατόπιν αποκτήσεως μεταχειρισμένης «άδειας». Οι πελάτες που διαθέτουν ήδη το λογισμικό αυτό και προμηθεύονται άδειες για πρόσθετους χρήστες μεταφορτώνουν το λογισμικό στην κεντρική μνήμη των υπολογιστών εργασίας των άλλων αυτών χρηστών.

Κατόπιν της αγωγής παραλείψεως που άσκησε η Oracle κατά της UsedSoft ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία), το οποίο κλήθηκε να αποφανθεί επί της διαφοράς στον τελευταίο βαθμό, υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για την ερμηνεία, εντός του πλαισίου αυτού, της οδηγίας σχετικά με τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών¹.

Η οδηγία αυτή, η οποία διασφαλίζει ότι τα προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή προστατεύονται με το δικαίωμα του δημιουργού όπως τα λογοτεχνικά έργα, προβλέπει ότι η πρώτη πώληση, εντός της Ένωσης, ενός αντιγράφου του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του, «εξαντλεί» το δικαίωμα διανομής του αντιγράφου αυτού εντός της Ένωσης, εξαιρουμένου του δικαιώματος ελέγχου της περαιτέρω εκμισθώσεώς του. Δυνάμει της ως άνω αρχής, ο δικαιούχος, άπαξ και θέσει σε κυκλοφορία στο έδαφος ενός κράτους μέλους της Ένωσης αντίγραφο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, στερείται πλέον της δυνατότητας να επικαλεστεί το μονοπώλιο που έχει επί της εκμεταλλεύσεώς του προκειμένου να αντιταχθεί στη μεταπώληση του αντιγράφου αυτού.

Ενώ η UsedSoft υποστήριζε ότι η αρχή της αναλώσεως νομιμοποιεί την πρακτική της μεταπωλήσεως «μεταχειρισμένων» αδειών, η Oracle αντέτεινε ότι η αρχή αυτή δεν εφαρμόζεται σε

¹ Οδηγία 2009/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (ΕΕ L 111, σ. 16), η οποία κωδικοποιεί την οδηγία 91/250/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 1991, για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (ΕΕ L 122, σ. 42).

περίπτωση μεταφορτώσεως προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή από το Διαδίκτυο, ελλείψει πωλήσεως ενός απτού αντικειμένου.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η αρχή της αναλώσεως έχει εφαρμογή όταν ο δικαιούχος του δικαιώματος του δημιουργού, ο οποίος επέτρεψε τη μεταφόρτωση του αντιγράφου του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή σε υλικό φορέα δεδομένων από το Διαδίκτυο, παρέχει επίσης, έναντι τιμήματος, χρονικώς απεριόριστο δικαίωμα χρήσεως του συγκεκριμένου αντιγράφου.

Διαπιστώνοντας ότι η εμπορία λογισμικού γίνεται στην πλειονότητα των περιπτώσεων υπό τη μορφή αδειών χρήσεως, εκτιμά ότι μια υπερβολικά συσταλτική ερμηνεία του όρου «πώληση», όπως αυτός χρησιμοποιείται στην ως άνω οδηγία, θα καθιστούσε τον κανόνα της αναλώσεως κενό περιεχομένου και θα έθιγε την πρακτική του αποτελεσματικότητας. Έτσι, προτείνει ότι ως «πώληση» πρέπει να νοείται κάθε διάθεση εντός της Ένωσης, υπό οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο, ενός αντιγράφου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή με σκοπό τη χρονικώς απεριόριστη χρήση του, έναντι της εφάπαξ καταβολής τιμήματος.

Είναι, επομένως, της γνώμης ότι η «άδεια» χρήσεως λογισμικού πρέπει να εξομοιώνεται με πώληση, όταν παρέχει οριστικά στον πελάτη τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το αντίγραφο του προγράμματος σε μόνιμη βάση έναντι της εφάπαξ καταβολής τιμήματος.

Για τους ίδιους λόγους θεωρεί ότι δεν έχει σημασία αν το πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή πωλείται ενσωματωμένο είτε σε CD-ROM είτε σε άλλο απτό φορέα δεδομένων ή αν μεταφορτώνεται από το Διαδίκτυο. Κατά την άποψή του, αν γινόταν δεκτό ότι ο προμηθευτής του λογισμικού έχει τη δυνατότητα να ελέγξει τη μεταπώληση ενός αντιγράφου του και να απαιτήσει, εξ αφορμής της, νέα αμοιβή με το πρόσχημα ότι το αντίγραφο δημιουργήθηκε από τον πελάτη κατόπιν μεταφορτώσεως του προγράμματος από το Διαδίκτυο θα ενισχυόταν ακόμη περισσότερο το μονοπώλιο εκμεταλλεύσεως που έχει ο δημιουργός.

Ωστόσο, ο γενικός εισαγγελέας δεν συνάγει εκ των ανωτέρω ότι η πρακτική της μεταπώλησεως αδειών χρήσεως πρέπει να θεωρηθεί νόμιμη. Υποστηρίζει ότι εξακολουθεί να υφίσταται ένα εμπόδιο στη μεταπώληση αυτή, δεδομένου ότι ο κανόνας της αναλώσεως αφορά μόνον το δικαίωμα διανομής, και όχι το δικαίωμα αναπαραγωγής, και η περαιτέρω μεταβίβαση των αδειών χρήσεως που χορηγεί η Oracle παρέχει στους πελάτες της UsedSoft τη δυνατότητα να αναπαράγουν το πρόγραμμα, δημιουργώντας νέα αντίγραφα του συνδεδεμένοι στον ιστότοπο της Oracle στο Διαδίκτυο.

Έτσι, ενώ η μεταπώληση του αντιγράφου που μεταφόρτωσε ο αρχικός αγοραστής άπτεται της ασκήσεως του δικαιώματος διανομής και επιτρέπεται, δυνάμει του κανόνα της αναλώσεως, χωρίς τη συγκατάθεση του δημιουργού, η εκχώρηση, ανεξαρτήτως του αντιγράφου που μεταφορτώθηκε, της άδειας χρήσεως, με την οποία καθίσταται δυνατή η αναπαραγωγή του προγράμματος, δηλαδή η δημιουργία νέου αντιγράφου με μεταφόρτωση του προγράμματος από το Διαδίκτυο, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανόνα της αναλώσεως.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η ως άνω πρακτική, η οποία είναι ικανή να αλλοιώσει την ίδια την ουσία του δικαιώματος του δημιουργού, δεν βρίσκει έρεισμα στην οδηγία, καθόσον αυτή επιτρέπει την αναπαραγωγή του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του δικαιώματος του δημιουργού μόνον προκειμένου να καταστεί δυνατό στο πρόσωπο που διαθέτει ήδη ένα αντίγραφο να χρησιμοποιήσει το πρόγραμμα κατά τρόπο σύμφωνο με τον προορισμό του.

Ο γενικός εισαγγελέας καταλήγει, λοιπόν, στο συμπέρασμα ότι ο δεύτερος αγοραστής δεν δύναται να επικαλεστεί την ανάληψη του δικαιώματος διανομής του αντιγράφου που είχε αρχικώς μεταφορτωθεί από το Διαδίκτυο, προκειμένου να προχωρήσει στην αναπαραγωγή του προγράμματος δημιουργώντας νέο αντίγραφο του, ακόμη και αν ο αρχικός αγοραστής έχει διαγράψει το δικό του αντίγραφο ή δεν το χρησιμοποιεί πλέον.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582